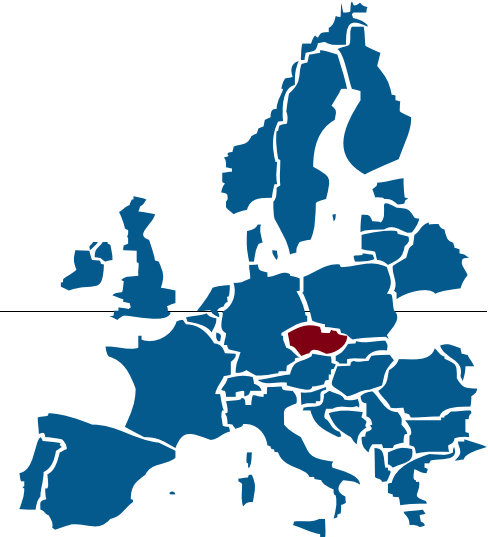

Rakovina prostaty v číslech

Den mladých onkologů 2019

Marcela Koudelková

Epidemiologie karcinomu prostaty v ČR

Epidemiologie ve stručném přehledu

Nová data NOR: celková zátěž ZN prostaty v ČR

V roce 2016 bylo v ČR nově diagnostikováno **7 305** pacientů se ZN prostaty (**8,4 %** všech malignit)

V roce 2016 zemřelo **1 421** osob v souvislosti se ZN prostaty (**5,2 %** všech malignit)

Celkem k **31. 12. 2016** v ČR žilo **57 607** osob se ZN prostaty nebo s minulostí tohoto onemocnění.

Národní onkologický registr – ZN prostaty (C61)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Incidence	6 297	6 947	7 081	7 015	6 975	6 716	7 126	7 305
Mortalita*	1 305	1 348	1 314	1 360	1 422	1 509	1 327	1 421
Prevalence	31 644	35 593	39 491	43 244	46 904	50 235	53 922	57 607

Průměrná
meziroční
změna
2012–2016

+0,7 %

+1,8 %

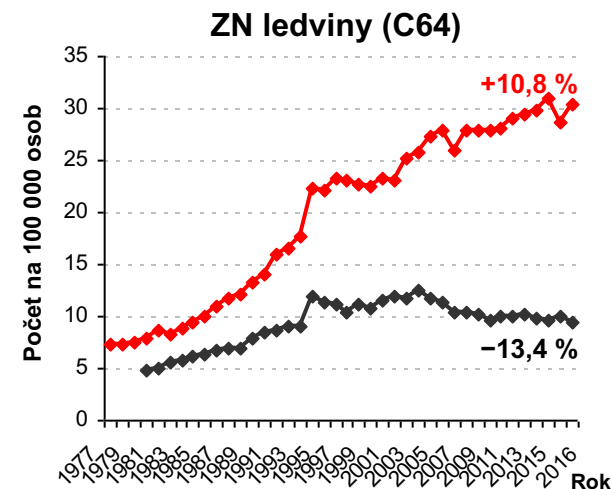
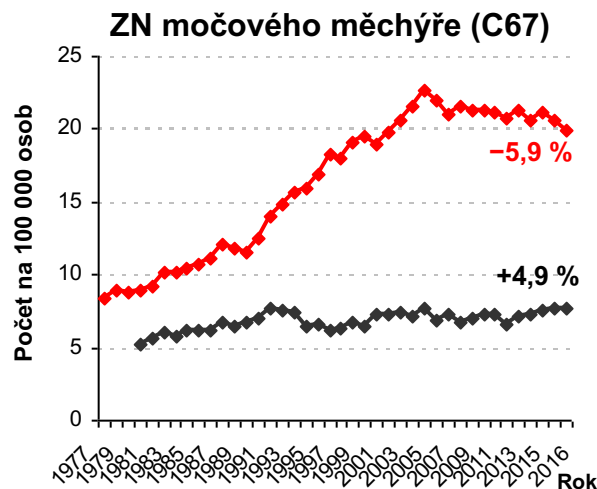
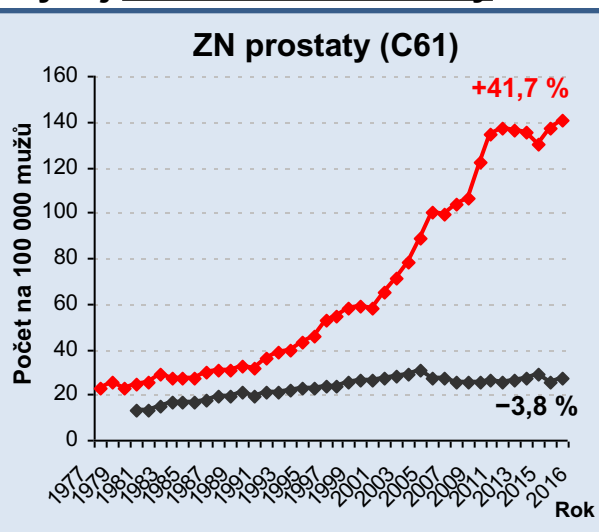
+7,8 %

Hlavní urologické malignity v ČR: časové trendy

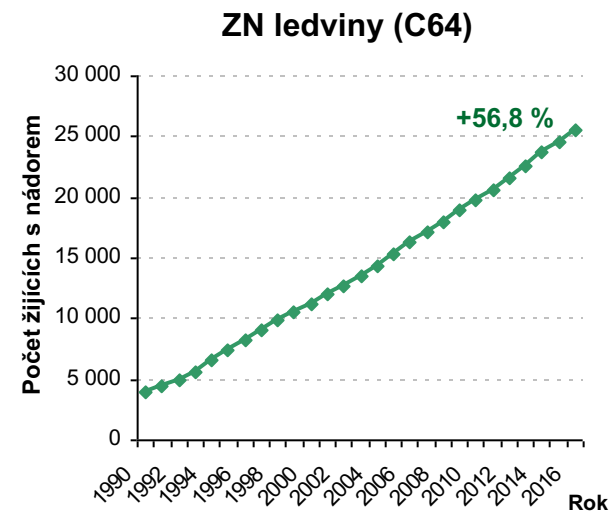
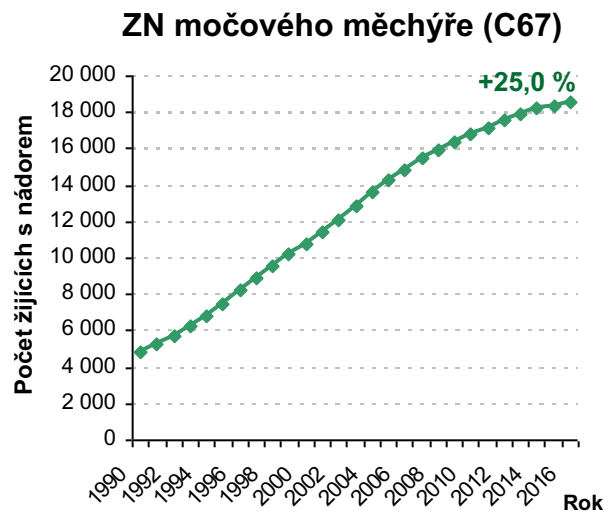
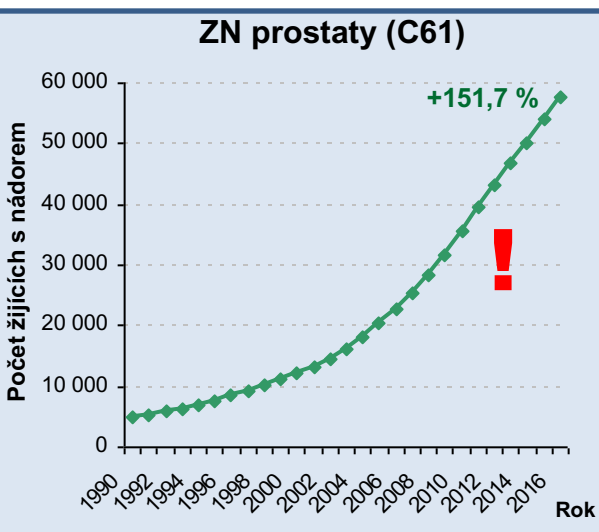
‰: trend růstu mezi roky 2006–2016

Vývoj incidence a mortality

— incidence — mortality

Vývoj prevalence

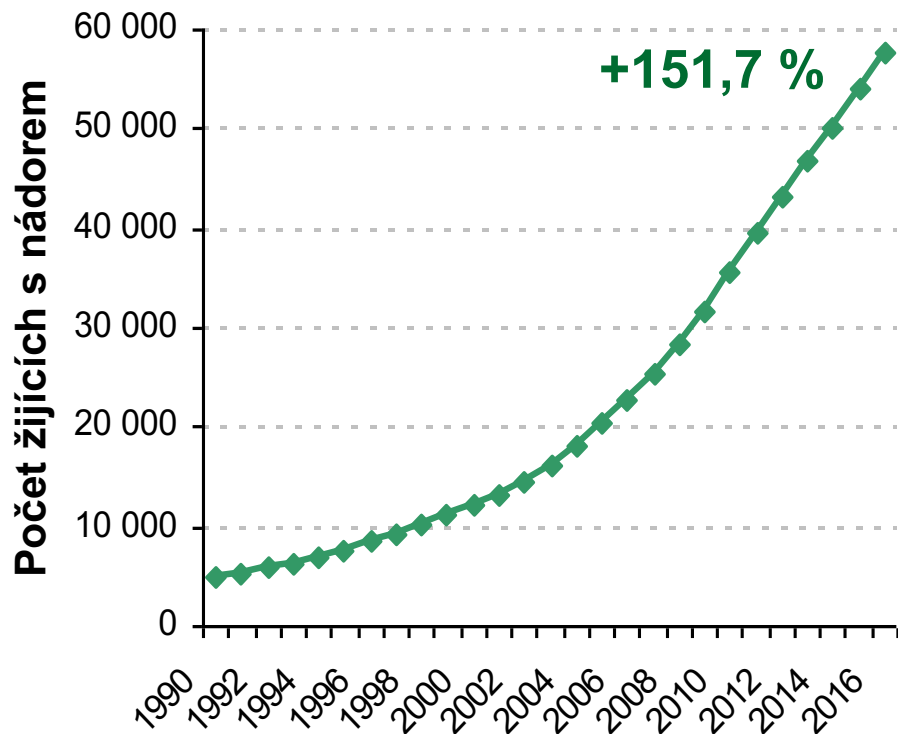

Zdroj: incidence, mortality do roku 1993 a prevalence – Národní onkologický registr, ÚZIS ČR; mortality 1994–2016: ČSÚ

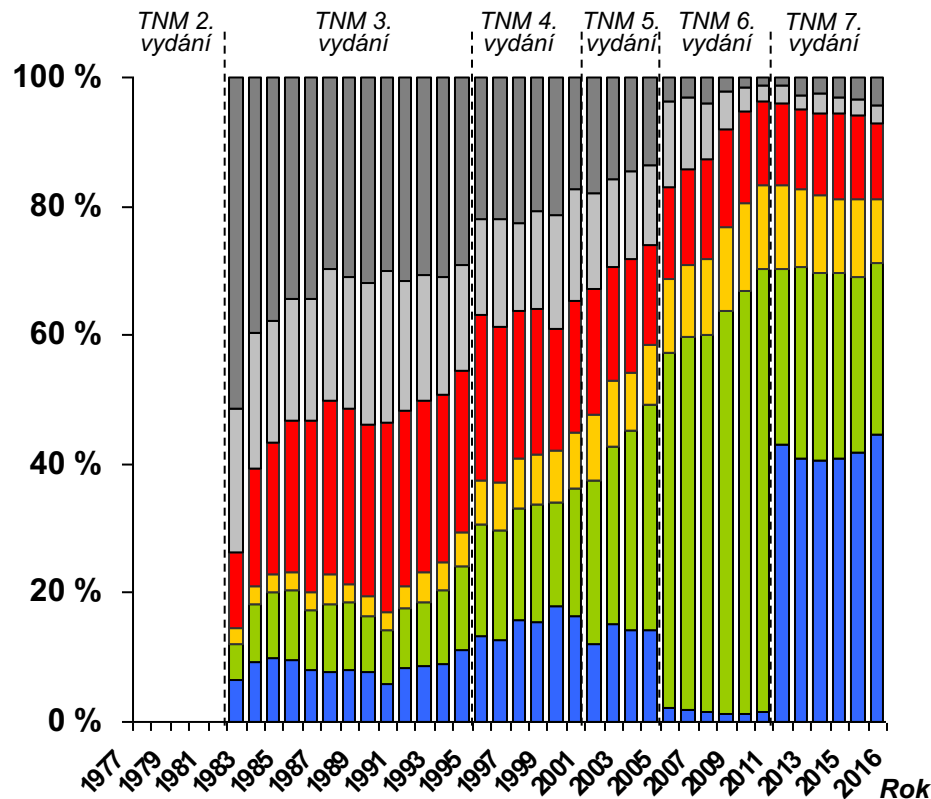
Epidemiologie C61: stále velký podíl pozdních záchytů

Vývoj prevalence C61

%: trend růstu mezi roky 2006–2016

Vývoj záchytu stadií onemocnění

Stadium onemocnění:

1 2 3 4

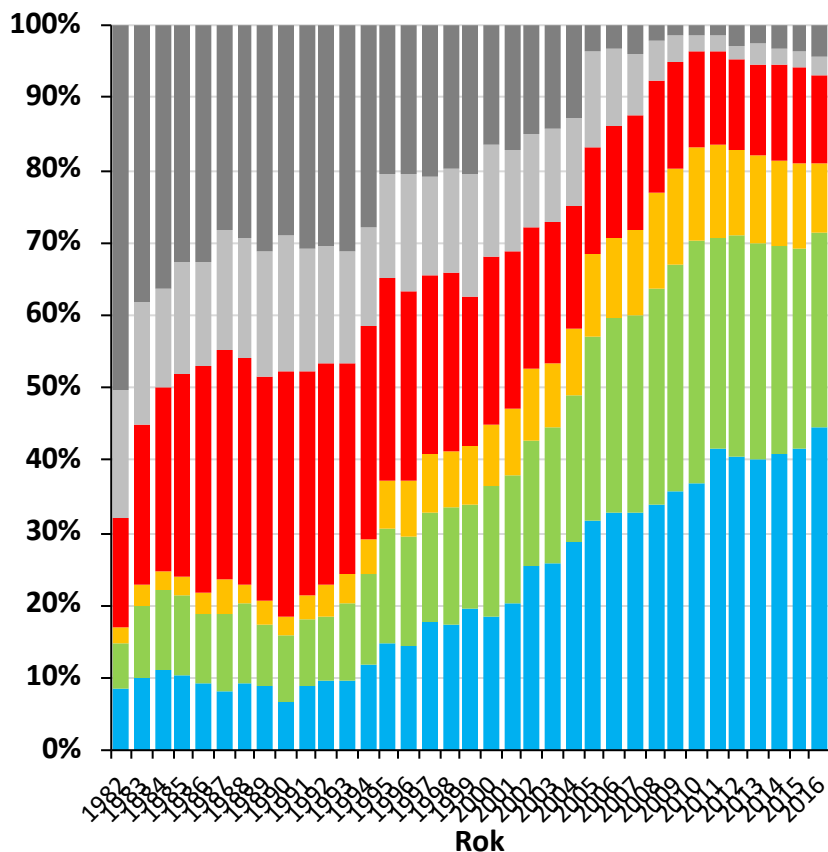
neznámo
– objektivní
příčiny

neuvedeno
– neúplný
záznam

Vývoj zastoupení pacientů se ZN prostaty (C61) podle stadia při diagnóze

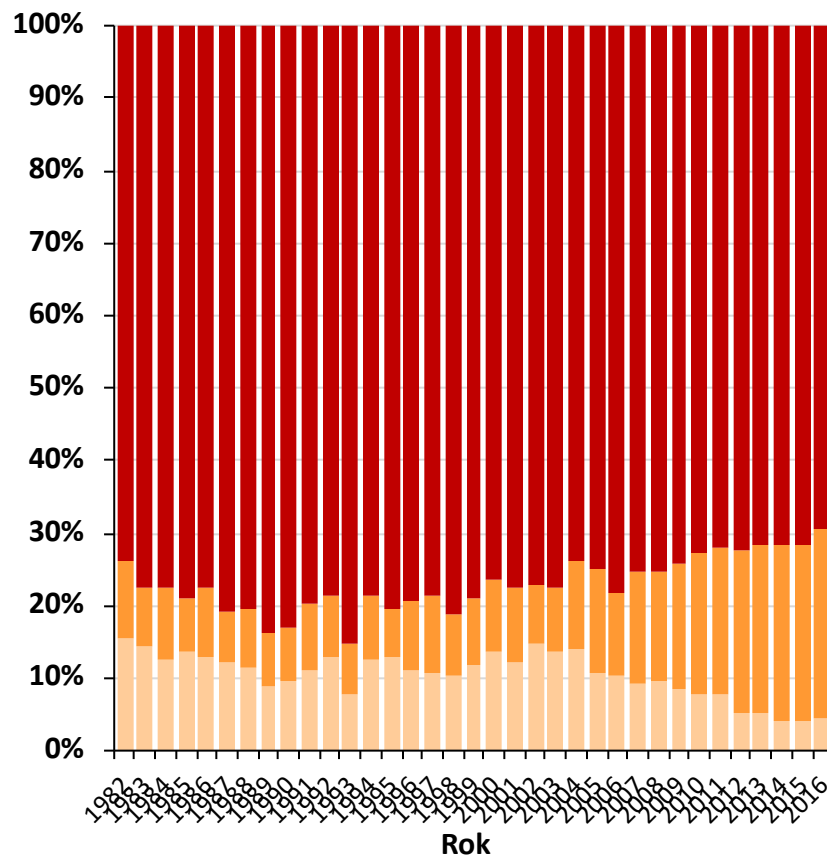
Všechna stadia

- stadium neuvedeno – neúplný záznam
- stadium neznámo z objektivních příčin
- stadium 4
- stadium 3
- stadium 2
- stadium 1

Stadium 4

- stadium 4 T* N* M1
- stadium 4 T* N1 M0
- stadium 4 T4 N0 M0

Údaje o T, N, M a stadiu ZN prostaty zaznamenané v datech NOR byly pro účely těchto analýz jednotně převedeny na stadia odvozená podle pravidel uváděných v 7. vydání TNM klasifikace zhoubných nádorů.

Zdroj: Národní onkologický registr (NOR), ÚZIS ČR

ZN prostaty – rok 2016

Incidence v roce 2016:

- celkem: **7 305** mužů
- z toho v klinickém stadiu III–IV: 21,6 %

- **13,8 %** mužů je ve věku pod 60 let

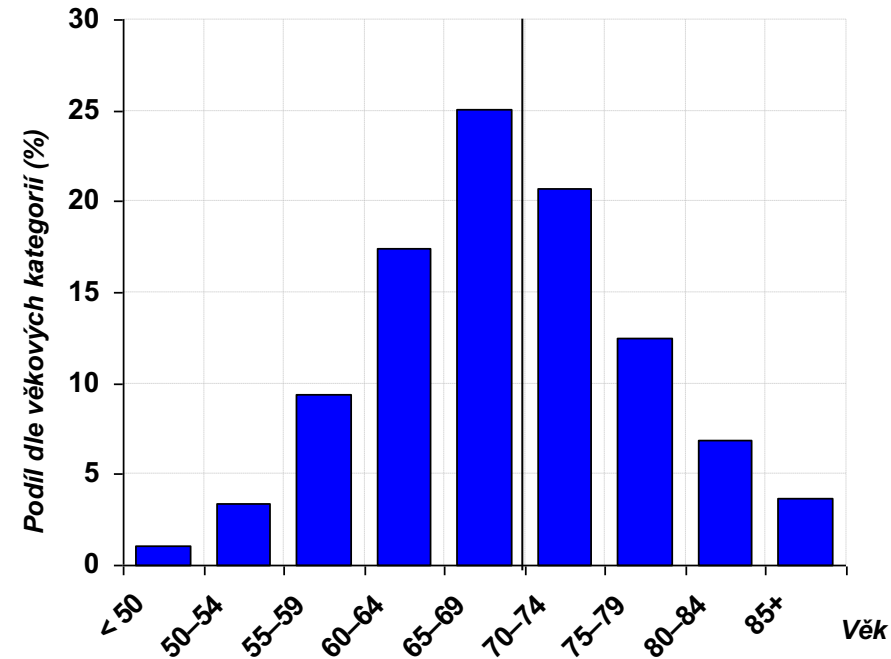
- **56,3 %** mužů je ve věku pod 70 let

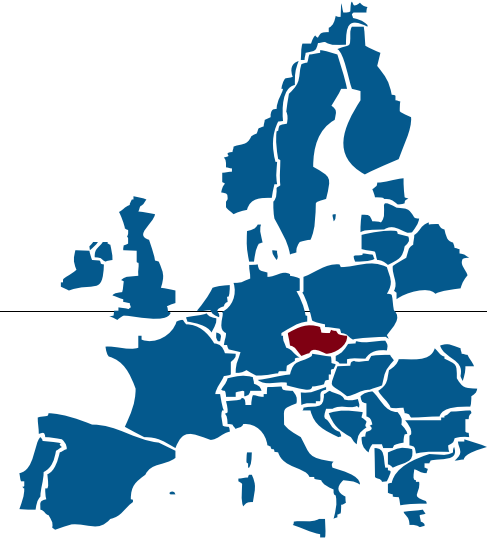
Prevalence v roce 2016:

- celkem: **57 607** mužů
- z toho v klinickém stadiu III–IV při dg.: 18,9 %

Věková struktura

nově diagnostikované novotvary v roce 2012–2016

Populační predikce

***Rostoucí incidence a prodlužující se přežití pacientů
= základ rostoucí prevalence léčených
a dispenzarizovaných***

ZN prostaty: predikované hodnoty **incidence**

Karcinom prostaty (C61)	Predikované hodnoty incidence (90 % interval spolehlivosti)					
	2017	2018	2019	2020		2025
Stadium I+II	5107 (4744; 5470)	5185 (4790; 5580)	5234 (4806; 5661)	5277 (4813; 5740)		5287 (4658; 5916)
Stadium III	737 (672; 802)	718 (650; 786)	696 (625; 766)	674 (600; 747)	.	551 (463; 637)
Stadium IV	879 (811; 947)	887 (814; 960)	888 (810; 967)	888 (803; 973)	.	869 (749; 989)
Stadium neznámo ¹	445 (351; 540)	463 (362; 566)	481 (371; 589)	496 (378; 613)	.	561 (401; 722)
CELKEM	7168 (6578; 7759)	7253 (6616; 7892)	7299 (6612; 7983)	7335 (6594; 8073)		7268 (6271; 8264)

¹ Objektivními důvody pro neuvedení stadia onemocnění jsou nálezy DCO nebo při pitvě, velmi časná úmrtí pacienta, nemocní neléčení pro kontraindikace onkologické léčby, odmítnutí léčby pacientem. Není-li neuvedení stadia vysvětleno, je záznam považován za chybně neúplný. Záznamy bez uvedeného stadia nejsou dále započítávány do očekávaného počtu pacientů s protinádorovou léčbou..

ZN prostaty: predikované hodnoty prevalence

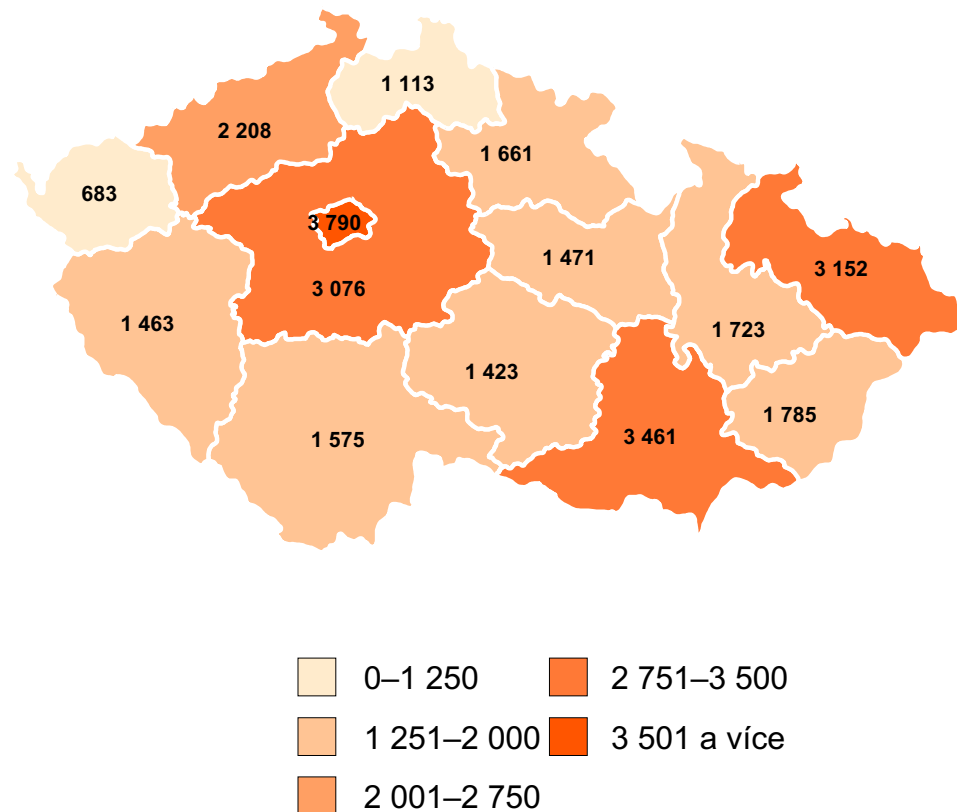
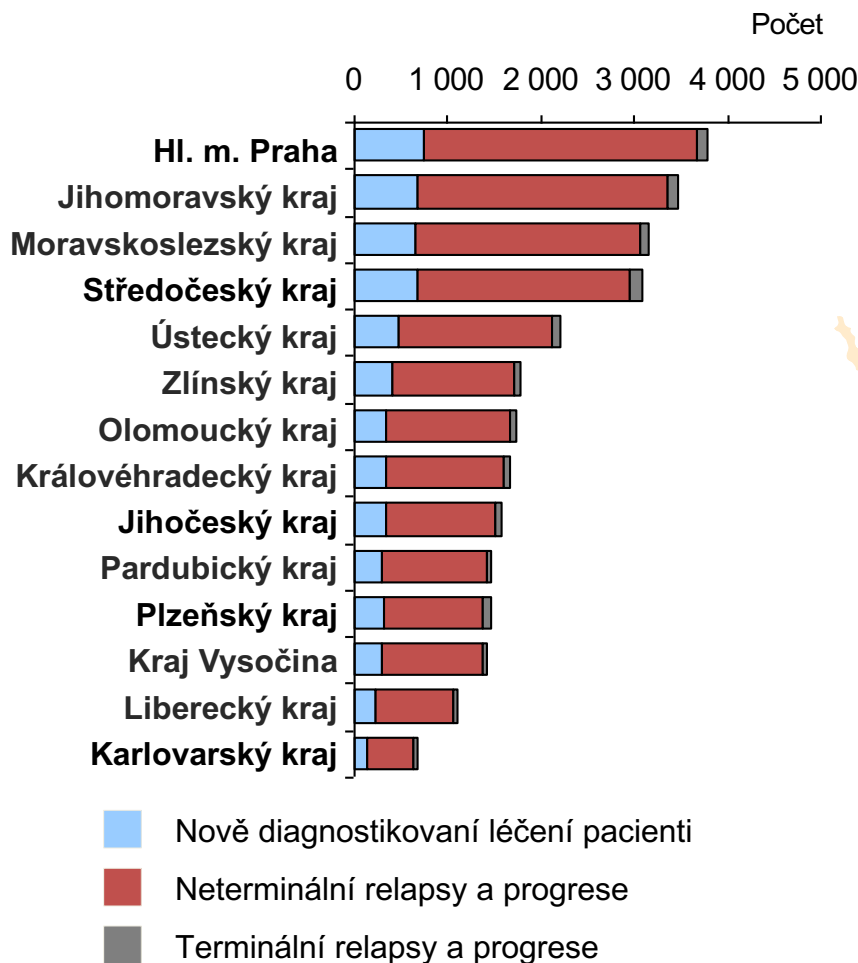
Karcinom prostaty (C61)	Predikované hodnoty prevalence (90 % interval spolehlivosti)					
	2017	2018	2019	2020		2025
Stadium I+II	47 318 (46 960; 47 676)	50 189 (49 821; 50 557)	52 976 (52 597; 53 355)	55 667 (55 279; 56 055)		67 331 (66 904; 67 758)
Stadium III	7851 (7705; 7997)	8159 (8010; 8308)	8425 (8274; 8576)	8674 (8521; 8827)	.	9353 (9194; 9512)
Stadium IV	5311 (5191; 5431)	5369 (5248; 5490)	5407 (5286; 5528)	5440 (5319; 5561)	·	5481 (5359; 5603)
Klinické stadium neznámo ¹	3893 (3790; 3996)	3873 (3771; 3975)	3890 (3787; 3993)	3924 (3821; 4027)	·	4435 (4325; 4545)
CELKEM	64 373 (63 956; 64 790)	67 590 (67 162; 68 018)	70 698 (70 261; 71 135)	73 705 (73 258; 74 152)		86 600 (86 116; 87 084)

¹ Objektivními důvody pro neuvedení stadia onemocnění jsou nálezy DCO nebo při pitvě, velmi časná úmrtí pacienta, nemocní neléčení pro kontraindikace onkologické léčby, odmítnutí léčby pacientem. Není-li neuvedení stadia vysvětleno, je záznam považován za chybně neúplný.

Regionální **predikce počtu protinádorově léčených** pacientů pro rok 2019: ZN prostaty (C61)

Počet pacientů indikovaných na léčbu dle kraje a fáze léčby

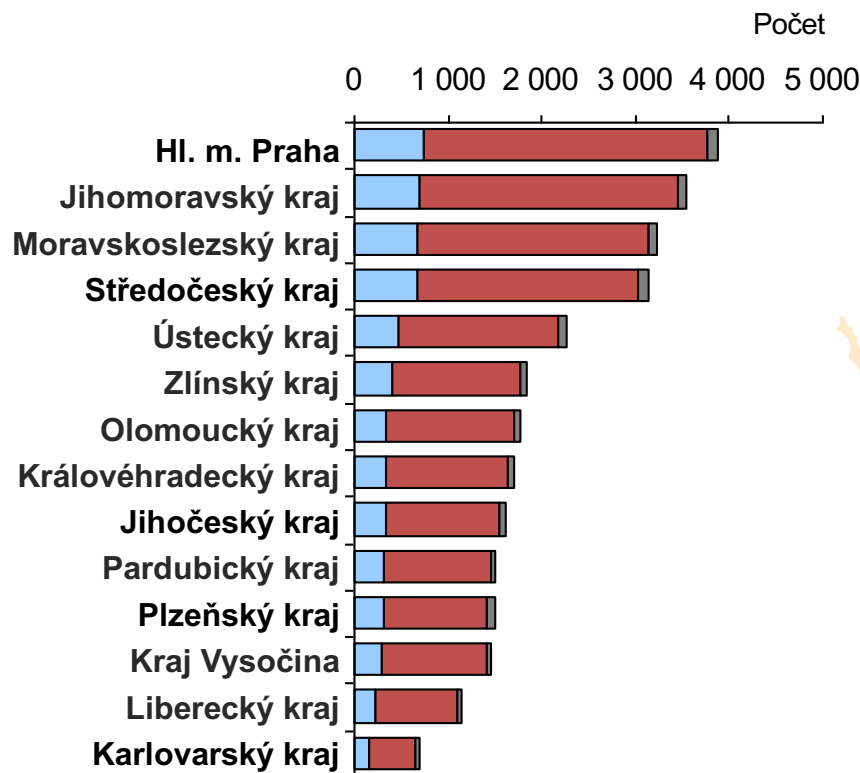
Celkový počet pacientů indikovaných na léčbu dle kraje

Regionální **predikce počtu protinádorově léčených** pacientů pro rok 2020: ZN prostaty (C61)

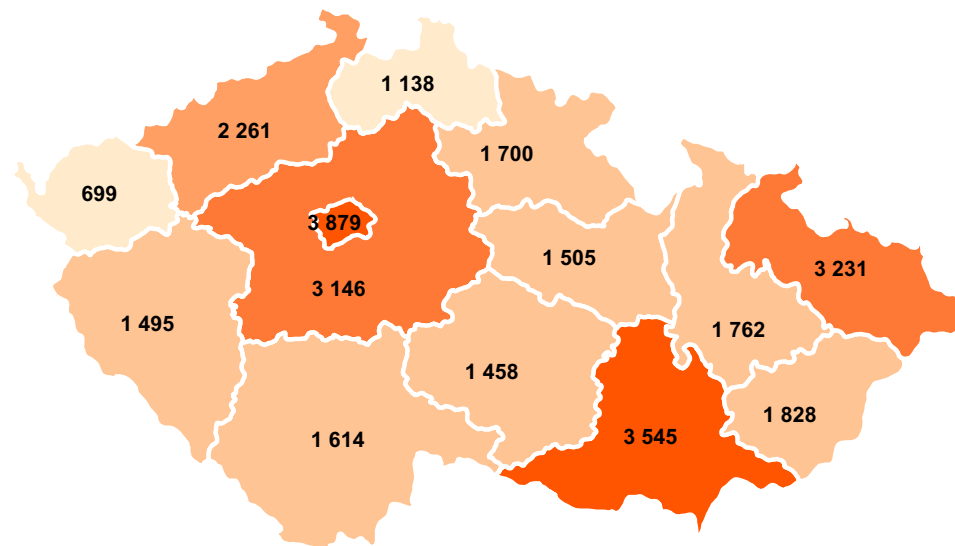
Počet pacientů indikovaných na léčbu dle kraje a fáze léčby

Celkový počet pacientů indikovaných na léčbu dle kraje

- Nově diagnostikovaní léčení pacienti
- Neterminální relapsy a progrese
- Terminální relapsy a progrese

Očekávaná změna +2,4 %
z roku 2019 do 2020

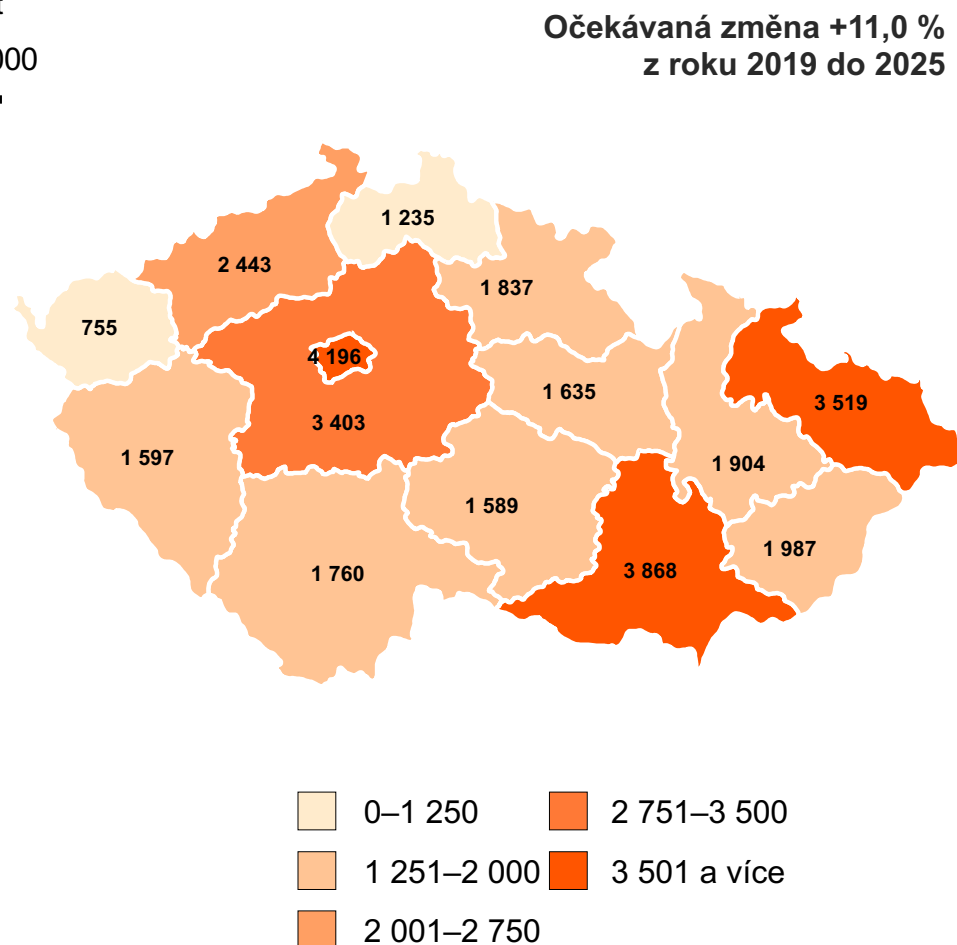
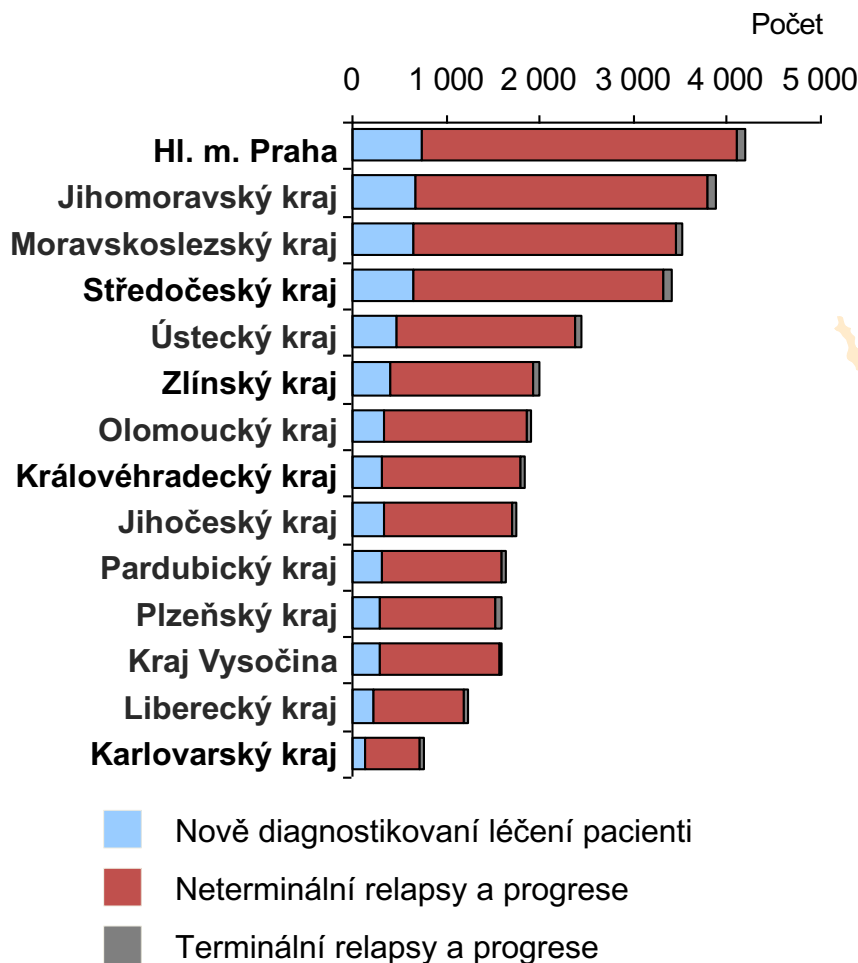

- 0–1 250
- 1 251–2 000
- 2 001–2 750
- 2 751–3 500
- 3 501 a více

Regionální **predikce počtu protinádorově léčených** pacientů pro rok 2025: ZN prostaty (C61)

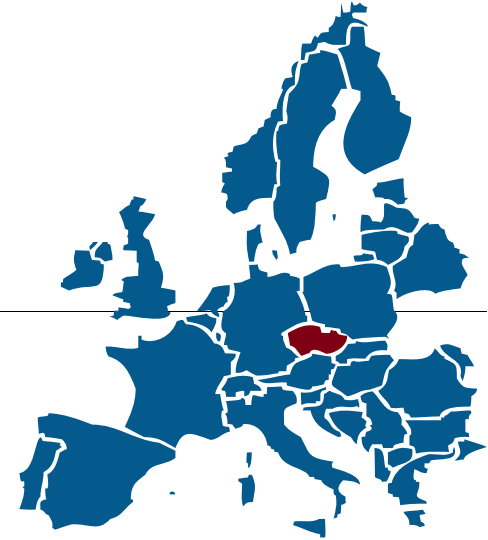
Počet pacientů indikovaných na léčbu dle kraje a fáze léčby

Celkový počet pacientů indikovaných na léčbu dle kraje

Epidemiologie karcinomu prostaty v ČR

***Výzvy epidemiologie k
organizaci péče***

**ZN prostaty jako
další nádor
u onkologických
pacientů**

Incidence: první a další primární nádory u téhož pacienta v ČR

Diagnóza	Pořadí novotvaru u pacienta	Období 1987–1996	Období 1997–2006	Období 2007–2016
		N ročně (% nově diagnostikovaných)	N ročně (% nově diagnostikovaných)	N ročně (% nově diagnostikovaných)
ZN prostaty (C61)	první novotvar	1 747 (91,0 %)	3 138 (86,0 %)	5 636 (85,2 %)
	další primární novotvar	172 (9,0 %)	510 (14,0 %)	981 (14,8 %)
ZN močového měchýře (C67)	první novotvar	1 355 (91,3 %)	1 784 (85,8 %)	1 731 (78,7 %)
	další primární novotvar	129 (8,7 %)	296 (14,2 %)	469 (21,3 %)
ZN ledviny (C64)	první novotvar	1 594 (91,2 %)	2 180 (86,2 %)	2 415 (79,4 %)
	další primární novotvar	154 (8,8 %)	350 (13,8 %)	628 (20,6 %)
ZN tlustého střeva a konečníku (C18–C20)	první novotvar	5 515 (91,9 %)	6 702 (87,0 %)	6 536 (81,3 %)
	další primární novotvar	486 (8,1 %)	1 005 (13,0 %)	1 507 (18,7 %)
ZN plic (C33, C34)	první novotvar	5 583 (93,4 %)	5 417 (88,4 %)	5 410 (82,1 %)
	další primární novotvar	392 (6,6 %)	712 (11,6 %)	1 180 (17,9 %)
ZN slinivky břišní (C25)	první novotvar	1 340 (93,0 %)	1 479 (87,9 %)	1 741 (82,1 %)
	další primární novotvar	100 (7,0 %)	203 (12,1 %)	379 (17,9 %)
ZN vaječníku (C56)	první novotvar	960 (92,4 %)	1 081 (88,3 %)	908 (84,0 %)
	další primární novotvar	78 (7,6 %)	143 (11,7 %)	173 (16,0 %)
ZN prsu (C50) u žen	první novotvar	3 682 (92,2 %)	4 773 (88,5 %)	5 782 (84,3 %)
	další primární novotvar	309 (7,8 %)	617 (11,5 %)	1 073 (15,7 %)
ZN těla děložního (C54, C55)	první novotvar	1 403 (94,4 %)	1 573 (90,1 %)	1 706 (87,9 %)
	další primární novotvar	84 (5,6 %)	174 (9,9 %)	235 (12,1 %)

Výzvy epidemiologie k organizaci péče

Zdroj: Národní onkologický registr, ÚZIS ČR

PROGRAM ČASNÉHO ZÁCHYTU KARCINOMU PROSTATY U POPULACE MUŽŮ V DISPENZÁRNÍ PÉČI PO ONKOLOGICKÝCH ONEMOCNĚNÍCH

Specifikace projektu

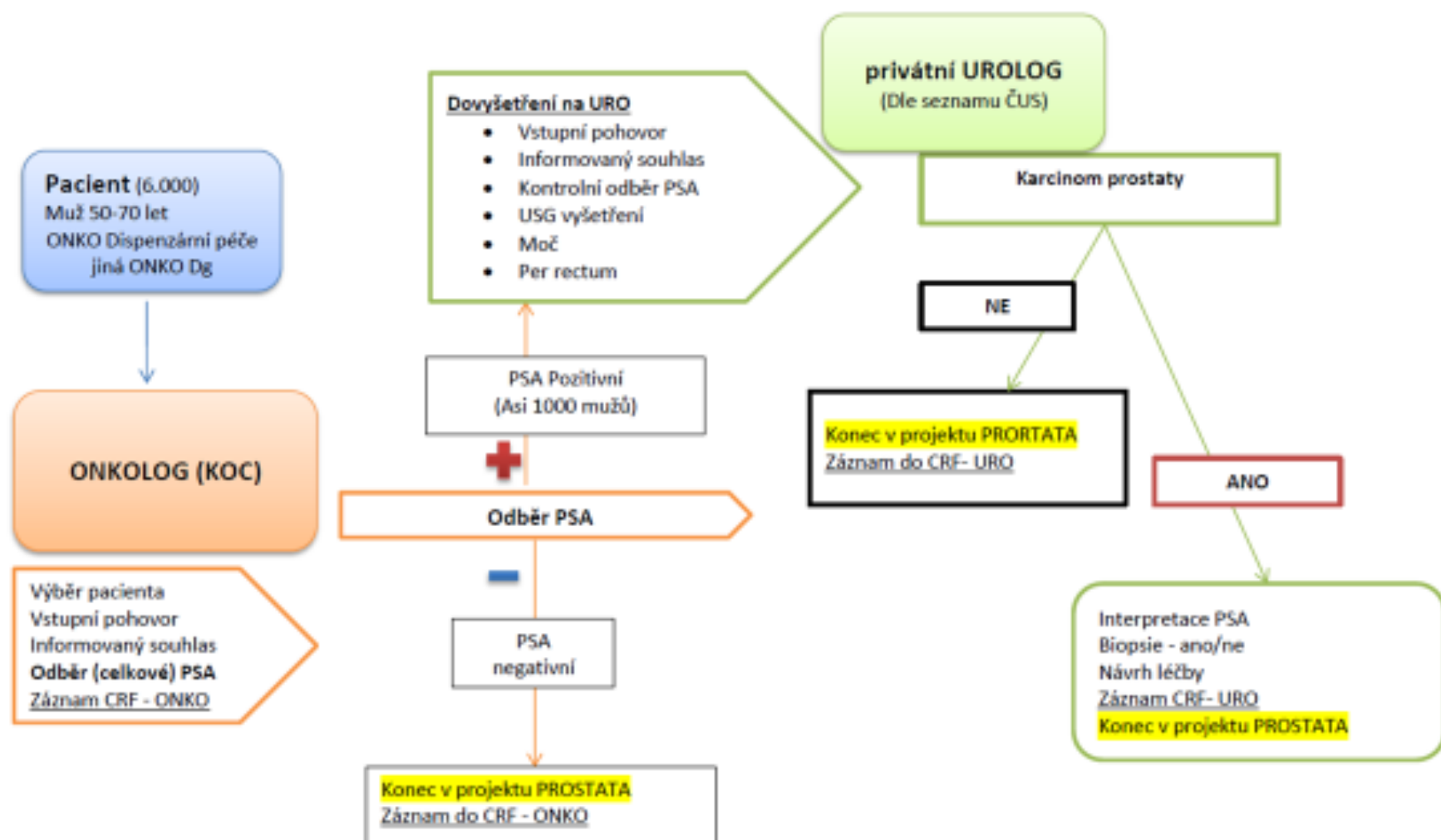
Řešitel	ÚZIS ČR
Odborný garant	Doc. MUDr. Roman Zachoval, Ph.D. MUDr. Marcela Koudelková
Trvání projektu	1. 4. 2018 – 31. 3. 2021

Popis projektu

Design projektu:	Časný záchyt karcinomu prostaty u mužů (6.000), věk 50-70 let, v dispenzární péči onkologa pro jinou onkologickou diagnózu
Cíl projektu:	Časný záchyt karcinomu prostaty pomocí screeningu PSA, včasné zahájení léčby, eliminace rozvoje metastatické fáze onemocnění, snížení mortality
Výstupy:	Zvýšit časný záchyt karcinomu prostaty u cílové populace, zajistit snížení vysoké mortality onemocnění v ČR Snížit riziko vzniku metastatického onemocnění Snížit náklady na léčbu v důsledku časně detekce onemocnění Vytvořit metodické postupy a praktické nástroje na národní úrovni Ověřit praktické nastavení, realizovatelnost a logistiku programu na národní úrovni

Algoritmus projektu

Územní rozložení projektu

1. Screening (6 000 mužů) bude probíhat ve vybraných **Komplexních onkologických centrech (KOC)** v celé ČR
 - Výběrového řízení – na provedení celkového PSA
 - Výsledek = 6 KOC
 - FN Motol Praha
 - FNuSA Brno
 - Nemocnice na Bulovce Praha
 - FNKV Praha
 - FN Plzeň
 - TN Praha

2. Došetření pacientů – **urologické pracoviště**
 - Zapojeno 40 urologů z celé ČR

Děkuji

ČASNÝ ZÁCHYT KARCINOMU PROSTATY
U MUŽŮ PO ONKOLOGICKÝCH
ONEMOCNĚNÍCH

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

NÁRODNÍ
SCREENINGOVÉ
CENTRUM

